

TOKTRAPPORT

FARTØY: F/F "G.O.Sars"
TIDSRUM: 15. - 31. juli 1983
OMRÅDE: Shetland - Orknøyene
DELTAKERE: 15.-16.juli: P.Bangstad, B.Berglin, J.K.Lunde
(Prosjekt Lindholmen), S.Gustavsson
(Fotø trålbinderi)
15.-31.juli: A.Aglen, K.Hansen, J.E.Klæt
17.-25.juli: S.Holm (ELAB, Trondheim)
17.-31.juli: O.Dahl, A.-L.Johnsen, O.J.Østvedt
FORMÅL: a) Kartlegging, mengdemåling og prøvetaking
av gytesild.
b) Utprøving av nytt trålutstyr
c) Kalibrering av akustisk utstyr
d) Sonar-dopler målinger
e) Feie-Shetland snittet

GJENNOMFØRING OG RESULTATER

a) Mengde og utbredelse av gytesild

Se vedheftet rapport. Denne blir sammen med rapport fra silde-
tokt med FRV "Scotia" lagt fram på ICES-årsmøtet, 1983.

b) Utprøving av nytt trålutstyr

De to første døgn av toktet gikk med til montering og justering
av nytt trålutstyr. (Samtidig ble dataprogrammene oppdatert,
slik at vi på resten av toktet fikk automatisk lagret alle inte-
gratordata).

Bakgrunnen for å få utprøvd nytt pelagisk trålutstyr er at lodde-
trålen, som brukes på de fleste tokt, har i enkelte tilfelle vist
seg utilstrekkelig til fangsting av hurtigsvømmende fisk, slik

som voksen sild, kolmule og makrell. Det svenske forskningsfartøyet U/F "Argos" har oppnådd gode fangster på sild og kolmule i Sakgerak med sitt nye trålutstyr. Det ble derfor besluttet å få prøvd samme utstyr på våre båter.

Trålen er laget av Fotø trålbinderi ved Gøteborg, og har betegnelsen "Modell 80". Den har store masker i fremre del for å redusere tauemotstanden. Trålens konstruksjon er vist i figuren på neste side.

Det ble brukt ca 70 kg vekter på hver undersveip. Til å begynne med brukte vi på overtelna 10 poser med 4 plastkuler i hver. Disse ville lett smette seg i de store maskene. Vi fant ut at vi oppnådde nesten samme trål-åpning om vi hadde bare en kulepose helt fremst på hver ving, og brukte derfor trålen slik på resten av toktet.

Vertikal trålåpning varierte etter fart og strømforhold. Ved 3 knops fart kunne vi oppnå mer enn 20 m trålåpning, mens den minket til mindre enn 10 m når farten ble større enn 5.5 knop. De fleste hal ble gjort ved ca 4 knops fart og en åpning på 13-17 m. En varplengde på 3-3.5 ganger tråldyp krevdes ved denne tauehastigheten. Minste anbefalte varplengde er 100 m etter som sveipene er 110 m. Trålen kunne da taues i 15-20 m dyp ved 5 knops fart. For overflåtehal er det anbefalt å bruke en stor blåse på hver dør, i stedet for å ha blåser på trålen.

Dørene er utviklet og produsert av Projekt Lindholmen AB, Gøteborg. De er runde, 4.6 m^2 og 665 kg. Sammenliknet med de dørene som ellers blir brukt ombord, er de betydelig lettere både å håndtere og å taue, samtidig som de gir like god spredning på trålen. De ble også prøvd med godt resultat på loddetrålen og bunntrålen.

Fangstene som ble oppnådd med "sildetrålen" er vist i Tabell 2. Silda sto vanskelig til for fangsting. Stimene slo seg gjerne til bunn under tråling. Trålen var lett å regulere til å gå like over bunn, slik at vi etter en del erfaring greidde å treffe enkelte stimer som gav gode fangster. Enkelte hal gav

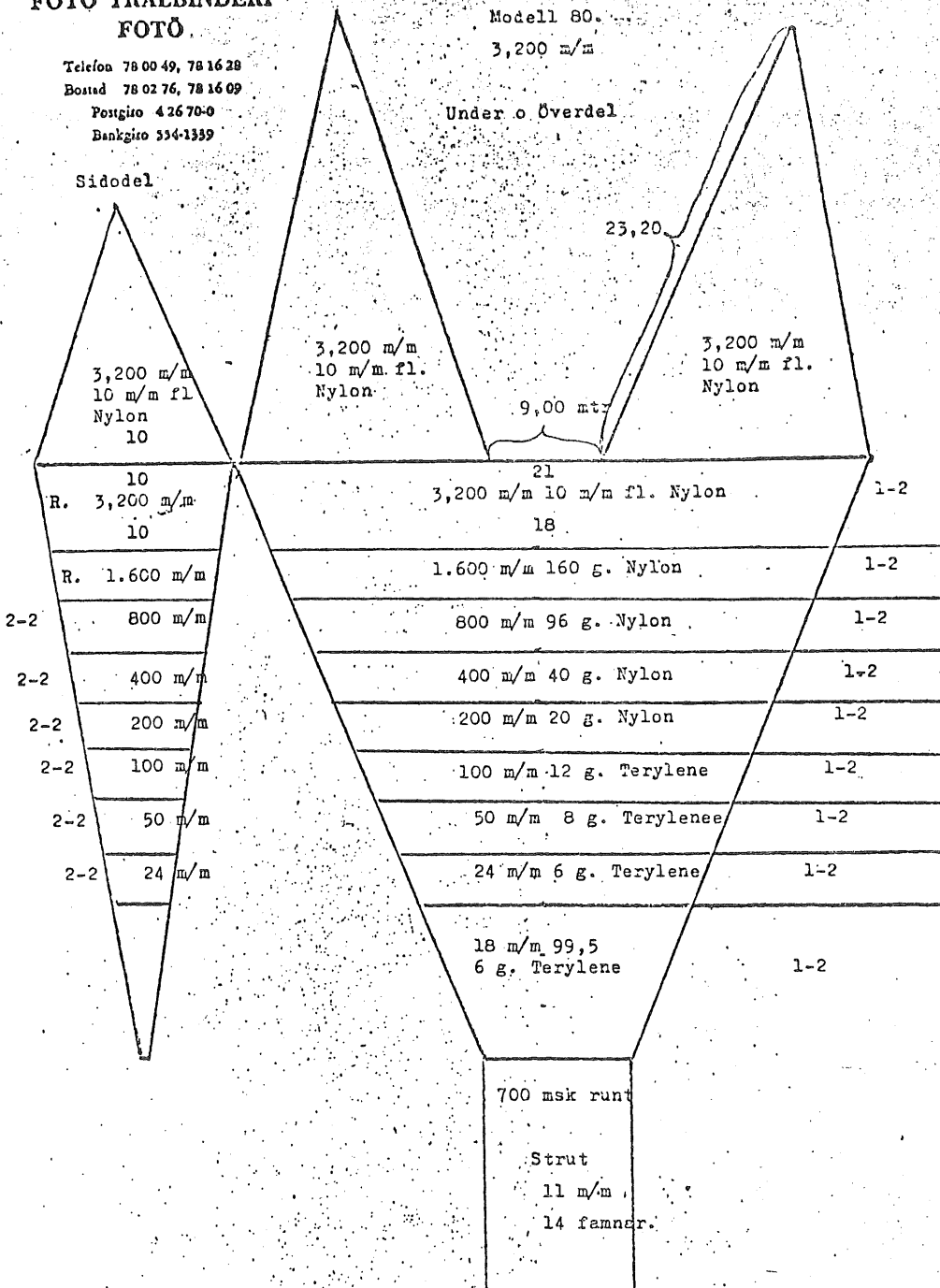
FOTÖ TRÅLBINDERI FOTÖ

Telefon 78 00 49, 78 16 28
Bostad 78 02 76, 78 16 09
Postgata 4 26 70-0
Bankgata 334-1339

Modell 80.
3,200 m/m

Under o Överdel

Sidodel

3 x 11" kulor

8 x 4 x 11" kulor

nätsond med 10 x 8" kulor

3200 mm maskor

1600 mm maskor

60 famn svep

70 kg kätting

Fotö trålen (1980)

også en del makrell. Gode registreringer av 0-gruppe øyepål (6 cm) gav små fangster, fordi maskevidden i posen (11 mm stolpelengde) er beregnet på større fisk.

c) Kalibrering av akustisk utstyr: Utsatt til neste tokt.

d) Sonar-dopler målinger

Fiske-ekko fra 120 kHz sonar ble tatt opp på bånd for senere analyse på land.

e) Feie-Shetland snittet

Snittet ble tatt 17.-18. juli. Ved 001°08'øst ble det tatt et bunntråltrekk som ikke er med i Figur 1 og Table 2. Det gav 229 kg sei (53 - 77 cm) og 366 kg øyepål (12-19 cm).

Bergen, 1/9-1983

Asgeir Aglen